Nuorten Osasto

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa

Ei ole sotilaana olo kultaista rauhankaan aikana

Julkaisemme tässä kirjeen, vain yhden sellaisen kirjeen, eräältä merisotilaspojalta varotukseksi kaikille nuorille miehille, etteivät antautuisi vangiksi vapaaehtoisesti. Kirje on seuraavan sisältöinen:

Golf of Fonseca, Central America, 29 p. marraskuunta 1916. — Arv. Toimitus. Tehkää hyvin ja painakaa tämä lehteen. Olen portlandilainen poika ja äitini lähettää minulle Journalin.

Miksikä silloin kun kansalliskaarti lähtee Mexicon rajalle, puhaltavat soittokunnat, liput liehuvat, äidit itkevät ja siskot ja lemmityt hellivät heitä jäähyväis-suuteloillaan, ja heillä on komiteoita, jotka ilahduttavat heitä rajalla, ja kuukauden parin päästä he palaavat kotiin ja heitä otetaan vastaan juhlallisuuksilla, mutta meitä vakinaisessa väessä olevia meripoika-raukkoja ei kukaan muista. Me kuulumme Mexicon vartiolaivastoväkeen ja olemme olleet täällä joulukuun 27 päivästä 1915 asti, ja pidämme vahtia La Plaz, Mexico ja Corinto, Nicaraguan välillä, jonka matkan olemme tehneet monta kertaa, ja meidät määrätään matkaan antamatta meille hetkenkään tietoa siitä edeltäpäin, eikä meillä ole aikaa suudella äitejä ja lemmityitä hyvästiksi. Me tunnemme säälië niitä poikaparkoja kohtaan, joiden täytyi mennä rajalle kuukaudeksi pariksi, sillä heillä oli todella ikävä aika. Me olemme olleet täällä jo 11 kuukautta. Sitte viime joulun olemme saaneet vain viisi vapaata päivää ja mahdollisesti saamme tämänkin joulun viettää täällä. Pelkään, että olemme unohtaneet miltä kuuluu torvisoittokunnan säveleet ja mitä äitien ja lemmittyjen suutelemiseen tulee, niin luulen, että suurin osa meistä olisi liian ujoja siihen. Meillä on liikkuvakuva-näytäntöjä laivalla ja se auttaa vähän. Mutta me kaikin voisimme paljon enemmän nauttia vapaudesta siellä kotona, jossa saisimme käydä hyvissä teattereissa ja kuulla kaunista laulua. Meillä kyllä on nyrkkitappelua laivalla joka päivä, mutta me olemme siihen väsyneet. Olen entinen jäsen A. O. N. G. tykkiväessä.

CLARENCE N. ANDERSON.
U. S. S. Chattanooga, Corinto, Nicaragua, C. A.

Tähän asti on vakinaiseen sotaväkeen meno ollut vapaaehtoista rauhan aikana, vaikka kyllä on jo seitsemän vuotta ollut olemassa laki, joka sodan aikana tekisi jokaisen asekuntoisen miehen asevelvollisuuspakon alaiseksi. Mutta nyt aijotaan tehdä asevelvollisuus pakolliseksi jo rauhankin aikana. Nuoret, tämä koskee etupäässä teitä. Tahdotteko, aijotteko alistua siihen, vai tahdotteko toimia sen joukon mukana, joka tahtoo sen estää?

NAINEN OLEN

Mä olin vajota tään yhteiskunnan suohon
Vaan luja tahto ylös nosti mun —
Se tunto: nainen olen
Kulki rinnallani auttaen.

Se erhe oli lemmen virvatuli,
Joka tietä näytti eloon, elämään.
Ma sitä seuraamahan raukka kävin,
Oman elämäni unohtain.
Mutt' kiitos siitä olkoon tahdon lujan
Sekä tunto: **Nainen oon,**
Valon valtatielle palajan.
Että tielle oikealle

Sä nainen, älä naista alemmaksi astu
Vaan nosta pääsi ylös valohon!
Ja naisna arvokkaana astu
Uuden elon työhön, jalohon.

—HILMA LANDER.
New York, 20-11-16.

Mökin tytön pakinaa

Tervehdän ystävìäni Hilja Hilliä, "itseään soimaavaa" ja Aaroa, jotka olette huomioonne ottaneet Mökintytön ehdotuksen keskustella avioliittokysymyksestä. Aine on laajaperäinen ja kokeneet tietysti voivat siitä enemmän puhua ja pätevämmin, kuin kokemattomat.

Avioliitolle ei löydy kaavoja ja jos löytyykin, niin ne kaavat eivät sovi jokaiselle. Ihmiset ovat niin erilaiset luonteensa kuin näkönsäkin puolesta. Heilla on kullakin toiveensa ja päämääränsä. Siksipä toisten onni tai onnettomuus ei tee toisia paljoakaan viisaammaksi. Minä en luule, että sivullisten käsitykset meitä niin suuressa määrässä valaistavat ja herättävät syventymään avioliiton merkitykseen sen kokonaisuudessa. Jokaisella ovat omat luontaiset eli itsenäiset vaatimukset, joita he eivät muuta eli käännä toisen kanssa samanlaiseksi.

Toveritar Hilja Hillin ajatus avioliiton sitovista tekijöistä on ehdottomasti niin. Luonteitten yhtäläisyys ei ole niinkään välttämätön olemassa. Avioliitolle on tärkeintä se seikka, että puolisot voivat täyttää toistensa puutteellisuuksia, siis saavuttavat ominaisuudet toisiltaan. Silloin he itsestään tulevat yhdeksi sieluksi, kasvavaksi henkiseksi voimaksi. Yhteiset pyrinnöt ja poliittiset käsitykset myöskin seuraavat itsestään, niiden kesken, jotka ovat kiintyneet toisiinsa syvemmistä, laajemmista syistä.

Mutta ikävä kyllä, että niin on aina ollut ja on vieläkin, että miehet haluavat puuron keittäjää ja naiset leipäpuuta ja naisen useammassa tapauksessa täytyy olla niinkuin oletetaan, joka usein on naiselle inhoittavaa.

Jospa voisimme kohottaa valon viiriä niin ylös, että se voisi valaista niitä pimeitä hämäriä avioliittoelämän sopukoita aurinkoiseksi lämmöksi ja sovuksi heille.

Ei ole niinkään ikävä asia elää yksinään. Avioliittoon pyrkivät ovat kuin kalat — menevät mertaan ja sitten tulisivat pois. Kureilulla ei mihinkään päästä.

Aviosiipan valitsijat voi jakaa kolmeen osaan: ensimäiset etsivät kauniita ja komeita, toiset hyvinvoipia, varallisia, ja kolmannet, joita on vähän, rehellisiä ja yksinkertaisia.

Kehotan asiaan innostuneita jatkamaan keskustelua näistä asioista uutena nyt alkavana vuotena suuremmalla innostuksella. Minäkin koetan jatkaa Aaron ajatuksia taloudellisesta asemasta ja terveyden määräävaisyydestä, avioliittoa koskevissa asioissa, joista Aaro kirjotti.

Lähemmäksi köyhälistön kevättä uuden vuoden vievän jokaista taistelutoveria ja köyhälistön jäsentä, toivoo MÖKIN TYTTÖ.

MITEN ALITALON ANTISTA TULI SOSIALISTI

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

kirkkopuvussaan. Jaska vei Antin salin perälle. Matti tuli vastaan, tervehti kädestä kuten vanhaa tuttavaansa ja istui Antin viereen puhuen hänelle kuin veljelleen. Antti unhotti risaiset vaatteensa ja luuli olevansa taivaassa.

Kello löi kahdeksan. Matti astui puhujalavalle ja sinne siirtyi jokaisen katse. Matti oli tunnettu selväpiirteiseksi puhujaksi ja olihan hänen kuulijakuntansa vasta aakkosista alkavaa. Ensi sanoillaan tempasi puhuja kuulijat mukaansa, erittäinkin Antin, joka oli aivan haltioissaan. Vähän väliä hän huusi ääneen:

— Kyllä pitäisi rovastin olla kuulemassa. Tai: Alitalon isännän pitäisi se tietää.

Hän kääntyi Jaskaan ja kysyi:

x— Onko tuo puhuja itse Jumala? Tämäkö on se uusi messias, josta päivällä puhuit?

Muutamat nuoret tytöt pyrskähtivät nauramaan, mutta puhuja selitti mitä tarkoitetaan messiaksella ja sanoi yhtyvänsä Anttiin, että kaikkien rovastien ja isäntien pitäisi olla täällä tunnustamassa syntinsä, ja vakuutti, että se aika tulee varmasti, jolloin nämä synnissä rypijät joutuvat tilille sen voiman edessä, josta he nyt verta imevät.

Puheen loputtua olivat kuulijat kuin lumotut. Näytti siltä kuin puhe olisi kesken loppunut, vaikka se kesti kaksi tuntia.

Jaska astui puhujalavalle pitäen lyhyen mutta selvätajuisen puheen ja lopuksi hän kertoi Antin kovan kohtalon. Kaikki kuulijat ottivat osaa Antin kärsimyksiin ja toivoivat, että uusi päivä kaikki muuttaisi. Ne tytöt, jotka Antille nauroivat, nyt punastuivat häveten omaa kevytmielisyyttään. Jaska kysyi onko joukossa ketään, jotka haluavat vapaaehtoisesti auttaa Anttia lahjottamalla jonkun pennin.

— On, kajahti kuin yhdestä suusta.

Kerättiin kolehti, joka tuotti kolmekymmentä markkaa. Antti oli aivan sulata kyynneliksi. Jaska kiitti yleisöä Antin puolesta.

Jaska oli vuokrannut raittiusravintolasta huoneen. Sinne hän vei Antin ja tilasi illallisen, jonka Antti nälkäisenä ahmi.

Jaska oli heti kaupunkiin tultuaan mennyt talousaittaan, jossa myytiin säätyläisten vanhoja vaatteita, joista Jaska valitsi parhaita. Miinalle nustan puvun ja lapsille kullekin ikänsä jälkeen kengistä ja sukista alkaen. Sai Anttikin osansa aina kravattiin asti. Jaska puki Antin kuin koulupojan ja sitte vei hänet ison peilin eteen ja kysyi:

— Tunnetko kuka mies se tuo on?

— Enhän minä tuota toista tunne, mutta sinut tunnen.

Antti ei tiennyt, että sellaisia lasia on olemassa, joissa voi nähdä elävän kuvansa. Jaska selitti hänelle mikä se on ja selitys sai Antin nauramaan omalle tietämättömyydelleen.

Antti oli kotiin lähtemässä, tietämättä, etä Jaska oli hänelle vielä varannut kopallisen aarteita.

— Minä tulen saattamaan, sanoi Jaska ja otti kopan käteensä.

— Mitä sinä sillä teet, kysyi Antti ihmeissään. Jaska nauroi sanoen: sen vien Miinalle.

Lähellä Alitaloa jätti Jaska Antin hyvästi ja lupasi toimittaa hänelle työn Helsingissä.

— Sano isännälle, että ota uutsi ja parempi, jos saat. Nyt Antilla mennään pääkaupunkiin eikä vaivaistalolle. Ja anna tämä kirje isännälle myöskin. Siinä on minunkin terveiseni.

Antti koetti etsiä sanoja, millä voisi tulkita kiitollisuutensa. Jaska löi Anttia olkapäähän ja nauroi:

— Ei sinulla ole mitään kiittämistä; täytin vaan velvollisuuteni. Jaska oli tyytväinen, kun ehti oikeaan aikaan avuksi ja Antti oli onnesta ylivuotavana. Antti juoksi Jaskasta erottuaan minkä jaksoi, että saisi Miinan ja lapsetkin siitä onnesta osallisiksi.

— Mitähän tuolla kopassa on kun se noin painaa? Oli se Jaska Jumalaakin parempi, puheli Antti itsekseen.

(Jatk.)

VIINIRYPÄLEEN MUSTA TERTTU

(Jatk. 8:lta sivulta)

hänen omakätinen nimikirjoituksensa. Luutnantti näki hämmingin ja joutui auttamaan.

"Nähkääs tämän paperin olette te allekirjoittanut. Se tietää sitä, että olette osakas tälle liikkeelle. Lausun tervetulleeksi liikekumppanina! Menkää nyt, jos haluatte ilmoittamaan."

"Hävytön, te olette mitä suurin rikoksellinen! Minä selitän teidän konnankoukkunne."

"Ei auta — ei vähääkään, kiinni napataan — on paras olla vaiti. Sanon vielä kerran."

Muuta ei Magda enää kuullut eikä ymmärtänyt, hänen päässään kiehui, korvat humisi ja hän oli niinkuin unissa.

"Minullakin on eräs paperi teille luettavana, sanoi laiha nainen ja alkoi kiireesti lukea:

"Heinäk. 23 p. 1915. Ellen minä allekirjoittanut kolmen kuukauden kuluttua suorita lainaamaani 300,000 niin lankeaa kaikki omaisuuteni, kiinteimistö sekä irtaimisto, maatila ja viinitarha luutnantti von E. H. Maurerille", sitten seurasi kenraalin nimi.

Marfa syöksyi häntä kohti ja tahtoi repiä paperin.

"Te kirotut olette itse kirjoittaneet molemmat paperit, te murhaajat..."

Hän hyppi ilmassa, kuin raivostunut eläin, jonka kynnet eivät vastustajaa pelottaneet.

"Miten on laita uuden kokelaan", kysyi luutnantti aivan levollisena vastaukseksi Marfan sanoille.

"Muista, jos ilmaiset näitä seikkoja, kidutan minä sinua vaikka kymmenen vuotta!" lisäsi hän hampaiden välistä kuiskien ja sitten hyvin kohteliaana astui ulos huoneesta, ohjaten Magdaa kädestä, joka oli pois suunniltaan.

Nuori, leveänaamainen kengänpuhdistaja tuli ilmoittamaan, että vaunut odottivat saaren sillan luona.

"Vai on teillä otettu uudet tavat, että sairas viedään kotia heti noin vaan. Ai, ai sentään, kun ei vaan kävisi niin kuin ystävälleni Fredrikille keran kävi, ja sitä hän saa ikänsä muistella. Piru vie, ellette ole varovaisempia, niin paras on minunkin lähteä käpälämäkeen tästä," pauhasi mies punakkana.

"Tuki laukkusi, lurjus, ja pidä se aina kiinni, kyllä toiset osaavat olla varovaisia."

He olivat saapuneet jo ulko-ovelle. Marfa ahmi täysin siemauksin raitista ilmaa. "Oi, kuinka olisimme onnelliset, jos nämä kaksi kuolisi äkkiä," välähti kyttyräselkäisen imettäjän aivoissa.

(Jatk.)